

Aktivity se psem

Na startovní a cílové čáře dochází ke střídání psů

Flyball

V doslovném překladu znamená flyball létající míček. Jedná se o název původně doplňkové ho psího sportu, z něhož se v průběhu času stala nová regulérní kynologická disciplína

Na některých cvičištích zaměřených na agility mají už dlouho flyballovou dráhu na odreagování jako zpestření náročného tréninku pro psy i jejich pány. Tuto disciplínu s oblibou zařazují organizátoři jako doplňkový program výstav psů a jiných kynologických podniků, protože při flyballu bývá legrace a dokáže spolehlivě přilákat zástupy diváků. My sami jsme se s ním poprvé setkali už na světové výstavě psů ve Švýcarsku v roce 1999.

Alternativa agility

Flyball vznikl počátkem sedmdesátých let v Severní Americe, prý jako alternativa agility pro všechny včetně méně zdatných psovodů. Na rozdíl od jiných kynologických sportů totiž psovod svého psa na dráze nedoprovází, ale vysílá ho vpřed samotného a čeká na něj na startovní

čáře. Mohou ho proto provozovat i senioři nebo tělesně postižení nebo prostě jen lidé, jimž fyzické dispozice z nějakého důvodu neumožňují podávat sportovní výkony. Z toho ovšem automaticky nevyplývá, že by snad flyball byl sportem

Překážka před boxem je výbornou pomůckou při nácvičení správného naskakování psa na box všemi čtyřmi

nenáročným. Jeho nácvičení je poměrně složitý a než pes poprvé dokáže správně proběhnout dráhou, vyžádá si to spoustu hodin tréninku. Ne každý pes je pro flyball vhodný. Ideální je pro hravá temperamentní zvířata, která od přírody ráda aportují. A o co při něm vlastně jde?

Kolektivní sport

Každý pes musí překonat sérii skokových překážek, dostat se ke speciálnímu katapultovacímu zařízení, vystřelit z něj míček, střelhitě ho chytit do tlamy a přes překážky se s ním vrátit zpátky na start, kde na něj čeká majitel. Teprve když je první pes u svého pána, smí se na trať vydat další. Na rozdíl od agility flyball totiž je vysloveně kolektivním sportem. Nezávodí při něm jednotlivci, nýbrž celé týmy. Jsou dva a skládají se většinou ze čtyř psů s psovody. Obě družstva startují současně, vítězí to, jehož poslední soutěžící se dříve vrátí na start i s míčkem. Lidé mohou své psy jen povzbuzovat, ale v žádném případě do soutěže nesmějí zasahovat.

Jednoduchý jen zdánlivě

Flyball na pohled vypadá docela jednoduše, ale nejedná se jen o obyčejné aportování míčku přes překážky. Pes se musí naučit spoustu jednotlivých dílčích úkolů: rychle vystartovat, bezchybně překónávat jednotlivé překážky, ovládat box, co nejrychleji chytit míček z boxu a vrátit se

Skokové překážky

4 skokové překážky

ŠÍŘKA: 61 cm široká

BOČNICE: 61 – 91,5 cm

ZÁKLADNÍ PRKNO: vysoké cca 20 cm vysokým

DALŠÍ VLOŽITELNÁ PRKNA: 2,5 cm a 5 cm, aby bylo možno dosáhnout výšky překážky až 40 cm.

s ním k majiteli. Míček mu nesmí upadnout, pes se nesmí žádné z překážek vyhnout a i při zpáteční cestě se musí snažit o maximální rychlost. To bývá obzvláště těžké, protože psa už nežene vidina vystřeleného míčku, vždyť „kořist“ už si nese v tlamě!

Materiální vybavení

Na flyball potřebujete vlastně „jen“ pár věcí: čtyři skokové překážky, flyballový box a několik míčků. S výjimkou běžných tenisáků se ovšem nejedná o předměty, které míváme běžně v domácnosti, ba ani které by bylo možno normálně zakoupit v obchodech. Širšímu rozšíření flyballu

Flyball je otevřen všem šikovným psům. Zde kříženec Robin na boxu

u nás dlouho bránil právě fakt, že je poměrně náročný na technické vybavení. Zatímco při agility je přinejmenším v počáteční fázi možné překážky vytvářet improvizovaně, jen s využitím fantazie,

Border kolie z holandského družstva na boxu

při flyballu se nelze obejít bez vlastního odpalovacího zařízení. K jeho pořízení se tedy odhodlají spíše aktivní kynologické kluby než nadšení jednotlivci. Také proto, že flyball je kolektivním sportem, kde jde o přímou konfrontaci psích závodníků na dvou drahách. Provozovat ho individuálně činí problémy již při samotném nácviku, zatímco při soutěžích to je nemožné. Atraktivní a dynamickou disciplínou přitažlivou pro aktéry i diváky se flyball stává právě díky soutěžení v družstvech.

Nácvik flyballu

Vysvětlit psu, co se po něm při této disciplíně vlastně žádá, vyžaduje už jistě výcvikové zkušenosti a od zvířete samostatnou práci na dálku.

Pes se nejprve musí naučit překonávat celou řadu překážek jak na vyslání, tak na přivolání. Při nácviku je užitečný pomocník, který psa přidrží před první překážkou, případně ještě další, který by se psem proběhl celou dráhu podél překážek. V okamžiku, kdy pes překonává čtv-

tou překážku, mu dopředu hodíme míček nebo jinou hračku. Cílem je, aby se nezastravil, ale pokud možno v plné rychlosti pokračoval ještě dalších přibližně deset metrů. Jakmile pes začne bez ohlížení překonávat samostatně všechny překážky, lze přistoupit k nácviku vysílání přes překážky. Opět je výhodné vzít si k ruce pomocníka, který psu za poslední překážkou hodí míček a tím ho povzbudí k běhu vpřed. Podobně se trénuje zpáteční běh: psa zavoláme, pomocník ho pustí a my sami mu hodíme míček. Většina psů vcelku rychle pochopí princip odpálení míčku z boxu. Obtížnější už bývá nacvičit, aby pes při chytání míčku ztratil co nejméně času. Někteří psi se zase opakovaně vyhýbají překážkám. V takovém případě může pomoci, když pomocník psa přidrží a psovod před ním přeskáče celou řadu překážek a pak si psa přivolá. Jinou možností je dlouhá síť, která se umístí po obou stranách podél překážek.

Flyball box

Výška: do 46 cm

Hloubka: 76 cm

Šířka: 61 cm

Box je vybaven mechanickým zařízením odpalujícím míček nejméně 61 cm vpřed. Tříúhlový flyballový box se šikmou přední deskou (na obrázku) je nejčastěji užívaným typem boxu u nás.

Pes tak musí běžet uličkou přes překážky. Dříve se při nácviku práce s boxem pes učil takzvanou přímou metodou. Znamenalo to, že na povel musel sešlápnout přední stranu boxu jednou nebo dvěma tlapkami.

Tato metoda se v moderním flyballu prakticky nepoužívá, protože pro psy, kteří se flyballu věnují závodně, znamená velkou zátěž pro klouby a navíc se pes musí otočit, čímž dochází k časové ztrátě. Dnes se pes většinou učí za pomoci pomoci tzv. shootu, který umožňuje naučit psa správnou otočku i bez vlastního flyball boxu. Touto metodou lze přeučit i psy, kteří mají z dřívějšíka zažitý chybný pohyb u boxu, tedy došlap pouze předníma nohama. Shoot je zvláštní konstrukce s pevnou přední deskou, která míček nevystřeluje, ale pes si jej musí z příslušného otvoru sebrat. Deska se dává nejprve nízko nad zem a postupně se zvyšuje podle toho, jakých pokroků pes dosahuje.

Kam na flyball?

6. 8. – flyballový turnaj Brno (tomas@lerl.info)

26. 8. – flyballový turnaj Trmický míček, Ústí n. Labem (lusika.stana@seznam.cz)

10. 9. – Mistrovství republiky, Mladá Boleslav (mvrbova@seznam.cz)
Více info www.flyball.cz

Flyball u nás a ve světě

Přibližně od poloviny 80. let se začaly (nejprve v USA) konat první samostatné oficiální závody. V roce 1985 vznikla Severoamerická flyballová asociace (North American Flyball Association - NAFA), jejíž pravidla se posléze stala určující pro celý svět. Flyball se zanedlouho potom rozšířil také do Evropy: nejprve do Velké Británie, později i do Holandska, Belgie, Itálie, Rakouska a Německa. Provozuje se také v Austrálii a v Jižní Americe.

Flyball se v poslední době velmi slibně rozvíjí i u nás. Jeho nácviku se již věnují v mnoha českých městech: například v Českém Brodu, Kácově, Kladně, Ústí nad Labem, Bruntále, Brnu, Plzni, Českých Budějovicích a také v Praze - Letňanech. Flyball Club České republiky vznikl dne 7. 9. 2003 jako odezva na obrovský úspěch českého družstva Hop Trop Prague na Mistrovství Evropy 2003. Zpracoval a schválil česká pravidla flyballu, která vycházejí z mezinárodních pravidel a jsou v některých ohledech specificky upravena pro české podmínky.

Sm (s využitím materiálů Flyball Clubu ČR)